

Kwartiermakersteam Overheidsdienst Groningen
T.a.v. H. van der Vlist en P. Kuenzli
Waagstraat 1
9712 JX GRONINGEN

Datum 16 april 2015	Ons kenmerk 1220581-000-VEB-0001	Aantal pagina's 5
Contactpersoon 5.1.2e	Doorkiesnummer 5.1.2e	E-mail 5.1.2e@deltares.nl

Onderwerp

Offerte 'Verkenning en Plan van Aanpak Risico-gebaseerde Prioritering' voor Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen

Geachte heer Kuenzli,

Wij hebben het genoegen u hierbij een aanbieding te doen voor werkzaamheden ten behoeve van 'Aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen' in het bijzonder een 'Verkenning methoden en Plan van Aanpak Risico-gebaseerde Prioritering' aanpak bebouwing.

De achtergrond, afbakening en fasering van het onderzoek worden hierna beschreven.

Het werk kan worden uitgevoerd door 5.1.2e onder de voorwaarden van de Raamovereenkomst specialistische adviezen van de Stichting Deltares t.b.v. het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (overeenkomst WD-4924 incl. de ARVODI voorwaarden). We bieden de werkzaamheden aan op basis van nacalculatie, dat wil zeggen op basis van de werkelijk bestede uren (en het voor de uitvoerder, geldende uurtarief van 5.1.2e (excl. btw) en werkelijk gemaakte kosten (voor reizen, enkele overnachtingen in Groningen, kosten van zaalhuur workshops), tot een maximum van:

Fase 1: 5.1.1c

Fase 2: 5.1.1c

Opdrachtverlening per fase is mogelijk. Deze offerte is geldig tot 30 dagen na dagtekening.

Hoogachtend,

5.1.2e

Afdelingshoofd Klimaatadaptatie en risico's

Inhoud van de offerte: achtergrond, werkzaamheden en planning

Context

De minister van EZ heeft besloten tot rijksregie om te komen tot een duurzame versterking en vernieuwing van het aardbevingsgebied Groningen. Daartoe wordt een Overheidsdienst Groningen (OG) opgericht, onder leiding van een nationaal coördinator (NCG). De instelling van deze overheidsdienst wordt op dit moment voorbereid door een kwartiermakersteam, ondersteund door een Stuurgroep en in gesprek met een Dialoogtafel. De overheidsdienst opereert onafhankelijk van de partijen die belangen hebben en streeft naar het delen van kennis en inzichten (*joint fact finding*) om tot wetenschappelijk-geïnformeerde en gedragen besluitvorming te kunnen komen.

Het kwartiermakersteam voorziet dat op korte termijn een aantal voorbereidende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, opdat in september 2015 een Plan van Aanpak en Contouren van het Programma kunnen worden vastgesteld. In dat kader wordt om een aantal verkenningen gevraagd. Eén van de verkenningen heeft betrekking op de vraag waar te beginnen met het aanpassen van bestaande bebouwing vanuit een risico-perspectief.

Achtergrond van de vraag

In het Deltaprogramma Waterveiligheid is de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met risico-gebaseerde normstelling en prioritering, waarbij voor het eerst een grote betekenis is toegekend aan slachtofferrisico's. Daarvoor zijn door Deltares nieuwe methoden ontwikkeld om individuele en groepsrisico's (om te verdrinken) te kwantificeren en zijn verkenningen uitgevoerd naar de maatschappelijke consequenties van verschillende normen. De minister van I&M heeft uiteindelijk besloten een norm van 10^{-5} als richtwaarde voor individueel risico als belangrijke grondslag voor beleidsvorming (voor 2050) te gaan hanteren. Deze richtwaarde is ook geopperd als mogelijk toepasbaar rond geïnduceerde aardbevingen, omdat deze qua aard van het gevaar vergelijkbaar zijn met overstromingen in Nederland ((groten)deels door menselijk handelen veroorzaakt). Het getal wordt ook genoemd in het Bouwbesluit (2012), maar daarin werd nog niet met aardbevingen rekening gehouden.

Recentelijk (januari 2015) zijn concept-NPR-normen voor aardbevingsbestendig bouwen voorgesteld (gebaseerd op de EuroCode 8). Op basis van deze normen en naar aanleiding van recente aardbevingen zijn vervolgens schattingen gedaan van het aantal te versterken gebouwen. De uitkomsten van die schattingen lopen sterk uiteen. Het gaat in ieder geval om grote aantallen woningen en gebouwen, die mogelijk niet allemaal – en zeker niet allemaal tegelijk – kunnen worden aangepakt.

Tegen die achtergrond is het noodzakelijk te komen tot een prioritering en planning voor het veilig maken van het aardbevingsgebied in de periode 2015 -2025. Met veilig wordt daarbij bedoeld op het verkleinen van risico's voor personen tot een acceptabel niveau. Het gaat dus om individuele en/of groepsrisico's om slachtoffer te worden van vallend puin of instortende gebouwen.

In het onderhandelingsakkoord is opgenomen dat de Overheidsdienst Groningen in samenwerking met Centrum Veilig Wonen (CVW), corporaties en gemeenten een beleidskader en spelregels opstelt voor een versterkingsaanpak, inclusief prioriteitsstelling en condities voor de uitvoering daarvan. Dit vraagt om een door alle partijen geaccepteerde en gedragen analyse van de veiligheidsrisico's. Bij die analyse worden (waar mogelijk) betrokken: de kans

van optreden van bevingen, de resulterende piekgrondversnellingen, de gevolgen ervan voor de aanwezige bebouwing, en de veiligheidsrisico's voor wie zich daarin bevindt. Dit dient te worden vastgelegd in kaartbeelden. De risicoanalyse wordt vervolgens vertaald naar een realistische planning.

De vraag

Alvorens een prioritering en planning kan worden opgesteld zal dus eerst **een gedragen methode ontwikkeld moeten worden om de risico's op voldoende detailniveau in kaart te brengen**. Gezien de korte termijn waarbinnen tot actie moet worden overgegaan, vindt deze kartering bij voorkeur plaats op basis van al beschikbare kennis en gegevens, waarbij er echter ruimte dient te zijn voor verbeteringen indien nieuwe kennis beschikbaar komt of inzichten wijzigen.

Aanpak op hoofdlijnen

Stap 1: Verkenning

Omdat er al door veel partijen wordt gewerkt aan (delen van) zo'n methode is de eerste stap het **verzamelen van kennis en inzichten** bij alle relevante spelers (waaronder NAM, ARUP, CVW, Staatstoezicht (SodM), TNO, Deltares, Provincie Groningen, Ministeries EZ en I&M) over beschikbare methoden en modules en de noodzakelijke gegevens, bronnen en kennis. Deze fase wordt binnen 4- 6 weken afgerond (beoogde einddatum 15 juni). Het eindresultaat is een reflectie op de opdracht: is de juiste vraag gesteld/de juiste opdracht geformuleerd; en kan deze (in principe) beantwoord worden met de beschikbare kennis en gegevens?

Stap 2: Plan van aanpak

Op grond van de verkennende gesprekken zal een concept Plan van Aanpak worden opgesteld, dat met de belangrijkste partijen in één of enkele werkbijeenkomsten zal worden verbeterd. Aldus wordt via een proces van *joint planning* een definitief plan van aanpak tot stand gebracht. Alle kennisinstellingen die van belang zijn, maken deel uit van het beoogde projectteam en eindgebruikers worden vertegenwoordigd in een klankbordgroep. De methode, aanpak en het projectteam om tot prioritering te komen liggen daarmee in principe vast op 1 september 2015.

De feitelijke uitwerking (in de vorm van gegevens, modellering, cartografie en bijbehorende rapportage) moet voor 1 februari 2016 zijn afgerond. **Deze uitwerking valt buiten de opdracht**, omdat deze door de kennisinstellingen dient te worden uitgevoerd, onder leiding van een projectmanager met relevante kennis en ervaring. Dit vraagt tijdige werving en selectie van zo'n projectmanager, alsook commitment van de kennispartijen die het technisch team met specialisten leveren.

Afbakening

- De verkenningsfase zal bestaan uit gesprekken met sleutelfiguren bij 1) de relevante kennisinstellingen (aanbodzijde) en 2) de belangrijkste eindgebruikers van de kennis (vraagzijde).
- De focus is technisch-inhoudelijk, dat wil zeggen dat het gaat om de gewenste en beschikbare kennis. *Joint fact finding* impliceert het openlijk delen van kennis over feiten en onzekerheden daarover enerzijds, en het scherp onderscheiden daarvan ten opzichte

van interpretaties en opvattingen anderzijds. Relevante normatieve discussies worden wel benoemd (en eventueel worden consequenties in beeld gebracht), maar niet gevoerd.

- Dat er ook andere argumenten bij de uiteindelijke programmering een rol kunnen spelen, wordt in deze verkenning buiten beschouwing gelaten (men denke aan een regionale krimpogave, of een kwaliteitsverbetering van de woningvoorraad). Alleen het aardbevingsrisico wordt als beschouwd.
- Het gaat om risico-gebaseerde prioritering, omdat niet alle woningen ineens kunnen worden aangepakt. Dat wil zeggen dat de slachtofferrisico's centraal staan; niet schaderisico's of schade.

Tijdbesteding en begroting

De volgende activiteiten zijn voorzien per fase, met een schatting van de tijdbesteding in dagen.

	Activiteit	dagen
Fase 1	Inlezen, selecteren gesprekspartners	2
	Verkenning: max. 10 gesprekken met verslag voor eigen gebruik	10
	PowerPoint maken over de eerste bevindingen	2
	Werkbijeenkomst met kennispartners (incl. verslaglegging)	2
	Rondje langs belanghebbenden (eindgebruikers)	3
	Projectmanagement	1
	Totaal fase 1	20
Fase 2	Plan van Aanpak schrijven	5
	Overleg met kennispartners over Plan van Aanpak	2
	Bijstellen PvA en definitief maken	5
	Review	2
	Projectmanagement	1
	Totaal fase 2	15
Totaal		35

Het werk kan worden uitgevoerd onder de voorwaarden van de Raamovereenkomst specialistische adviezen van de Stichting Deltares t.b.v. het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (overeenkomst WD-4924 incl. de ARVODI voorwaarden).

Voor werkzaamheden die vallen binnen deze raamovereenkomst geldt een tarief voor Specialistisch Advies (SPA), dat voor de beoogde uitvoerder **5.1.2e** **5.1.2e**/ uur (excl. btw) bedraagt. Op basis van de werklast schatten we de arbeidskosten van fase 1 op maximaal **5.1.1c** en die van fase 2 op maximaal **5.1.1c**. Daar komen reis- en verblijfkosten bij en materiele kosten van zaalhuur voor workshops (maximaal 3 stuks).

We bieden de werkzaamheden aan op basis van nacalculatie, dat wil zeggen op basis van de werkelijk bestede uren (en het voor de uitvoerder geldende genoemde tarief) en werkelijk gemaakte kosten (voor reizen, enkele overnachtingen in Groningen, kosten van zaalhuur en catering voor workshops), tot een maximum van:

Fase 1: **5.1.1c**
 Fase 2: **5.1.1c**

Datum
16 april 2015

Ons kenmerk
1220581-000-VEB-0001

Pagina
5/5

Uitvoering

Het project zal worden uitgevoerd door [redacted] 5.1.2e in nauw overleg met het kwartiermakersteam van de Overheidsdienst Groningen.

Intern Deltares zal de kwaliteitsborging worden verzorgd door de coördinator aardbevingsonderzoek, [redacted] 5.1.2e

Geldigheid offerte en doorlooptijd

Deze offerte is geldig tot 30 dagen na dagtekening. Late opdrachtverlening kan de oplevertermijn in gevaar brengen.

Opdrachtverlening kan per fase, zodat over fase 2 afzonderlijk beslist kan worden en/of de aanbieder naar bevind van zaken kan worden aangepast.

De werkzaamheden zullen onmiddellijk na opdrachtverlening aanvangen, gezien de beoogde periode van uitvoering (1 mei – 15 juni voor fase 1; 15 juni -1 september voor fase 2).